

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ **“НАДЕЖДА — 1950“ с. Беден**
Тел., **0895616993** e-mail:

ДОКЛАД
ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ
НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ
„НАДЕЖДА – 1950“ ГР/С. БЕДЕН
ЗА 2023 ГОДИНА

1. ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян , както следва:
Актуален учредителен акт-от **Смолянски окръжен съд;ЕИК/ПИК: 000609631;**
Решение № Фирмено дело: **520/1997.**

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на **29.04.2021** година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – **Стоян Динков Димов** и секретар **Малинка Стефанова Стефанова.**
Дата на изтичане на мандата: **29.04.2024** година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № **2302** ,последно извършени промени в обстоятелства са вписани на **30.11.2021** година.

Настоящият годишен отчет за развитие на читалищната дейност на НЧ „**Надежда – 1950**“ през 2023 г. е съобразен с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища

Съгласно **Чл. 2.** (1) ЗНЧ, Народно читалище „**Надежда – 1950**“ е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружение в **с.Беден**, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно **Чл. 2.** (2) НЧ „**Надежда – 1950**“ е юридически лица с нестопанска цел.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар

Отчета обобщава най-важните моменти в работата на читалището , приоритети, цели и задачи, които спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност.

Отчета за дейност 2023 г, е насочен да задоволяват потребностите на населението на гр. /с. **Беден**, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в гр. / с. **Беден** .
2. запазване на обичаите и традициите на гр. /с. **Беден**;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите са реализирани основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотеката;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
5. създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство;

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с. **Беден** функционира/т едно Народно читалище „**Надежда - 1950**”

.

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- Културно разнообразие:
- Сътрудничество с:
 - Министерство на културата
 - Областна администрация Смолян;
 - Община **Девин**;
 - РЕКИЦ ”Читалища”;
 - Читалища;
 - Фондация Лале
 - Граждански сдружения и фондации:
 - European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др.. финансиране. „Мобилност“- НФК към Министерство на културата.

2. 2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- материална база – **40 кв.м.**
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
 - работа с млади таланти;
- Сътрудничество на доброволци;
 - планувани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и

решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.

- Територии, засегнати от обезлюдяване.
 - спирала на намаляващото и застаряващо население;
 - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
 - периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма “Учене през целия живот“.
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на гр./с. **Беден**. Проучване, на автентични песни, съхранени в **съзнанието** и издаване на **сборник с песни**;
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в гр/с. **Беден**.
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог. в гр./с. **Беден**.

4.РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община **Девин**.
- Договор към община **Девин**. № Д-99/03.03.2023г.

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото. Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

Дейността на библиотеката през 2023 година

1. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около **63** читатели.
2. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
2. Инициатива „Книга за всеки“ – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
4. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
5. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката“ ;
6. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
7. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото. Четене от изявени европейски автори-Европейски дни на наследството-Европа Директно;
8. Експониране на изложба , кътове с литература, виктурина и др..
9. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
10. Повишаване квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека “Николай Вранчев“-Смолян и РЕКИЦ“Читалища“

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалище **НЧ „Надежда – 1950“** през 2023 година е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището цели запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изяви на читалището се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2022/2023 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (*кратко описание*);

Няма.

Езикови школи и курсове (*кратко описание*);

Няма.

Клубове по краезнание (*кратко описание*);

История за с. Беден.

Музейни колекции (*кратко описание*).

Няма.

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави и *формации* (*кратко описание*);

Група за автентичен фолклор „Родопчанка“.

Театрални състави (*кратко описание*);

Няма.

Танцови състави и групи /битови/ (*кратко описание*);

Няма.

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци (*кратко описание*);

Няма.

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители (*кратко описание*);

Емил Ратайов - индивидуалист

Други (*кратко описание*)

Няма.

Предоставяне на компютърни услуги и интернет -*да/не*; **НЕ**

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

Празник на с.Беден. Представяне на книгата на д-р Явор Буков.

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в общинските конкурси, празници и др. прояви.

Вечер на с.Беден в гр.Девин. Рожен 2023г. V-ти фолклорен фестивал „На мегдана“ с. Кестен. XXII-ри фолклорен фестивал в гр. Неделино.

Национален фолклорен фестивал „По терлици и шевици“ с.Царацово.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със заинтересовани институции относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др.*през летните месеци.*

.....
6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на с. Беден

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България”2022.

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

Няма.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.

Онлайн обучение : **Няма.**

10.Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството *(кратко описание)*

Няма.

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1.Реализирани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни .

- събрания-1;

- заседания-8;

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари	На гости в библиотеката.	Библиотеката	11.01.2023г.
	На гости в библиотеката.		21.01.2023г.
Февруари	Картички за деня на влюбените. Табло за живота на Васил Левски. Изработване на мартеници.	Библиотеката	14.02.2023г. 19.02.2023г. м. Февруари
Март	Ден на самодееца. Табло за освобождението на България от Турско робство. Ден на жената – празник. Палене и прескачане на огън.	Библиотеката	01.03.2023г. 03.03.2023г
		Ресторанта В двора на читалището	08.03.2023г. 14.03.2023г.
Април	Изработване на картички и др. от хартия.	Библиотеката	м. Април
Май	100 години от рождението на Юри Буков. Ден на Славянската писменост и на Българската просвета и култура.	Библиотеката	01.05.2023г. 24.05.2023г.
Юни	Ден на детето – празник. Празник на с. Беден. Вечер на с. Беден в гр. Девин.	Библиотеката В двора на Кметството гр. Девин	01.06.2023г. 10.06.2023г. 16.06.2023г.
Юли	Участие на „Рожен — 2023“.	Рожен	15.07.2023г.
Август	Представяне книгата на д-р Явор Буков. Участие на V-ти фолклорен фестивал „На мегдана“ с. Кестен. Рисуване, четене и игри с децата.	Библиотеката с. Кестен Библиотеката	04.08.2023г. 06.08.2023г. м. Август

Септември	Участие на фолклорен фестивал Неделино. Ден на съединението на Източна Румелия с Княжество България. - Табло. Участие „По терлици и шевици“ с. Царацово. Ден на независимостта на България.	Неделино Библиотеката с. Царацово Библиотеката	02.09.2023г. 06.09.2023г. 16.09.2023г. 22.09.2023г.
Октомври	111 години от Освобождението на Родопите от Турско робство.	Библиотеката	21.10.2023г.
Ноември	Ден на будителите – табло	Библиотеката	01.11.2023г.
Декември			

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

-участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;

-инициатива от международно и национално значение:

-Национален събор ”2023 г.;

-проект в обявена конкурсна сесия от Министерството на културата за финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност” 2023 г.,

ДА.

-участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите:

-участие в обучения и експертни консултации от РЕКИЦ „Читалища”:

Теми на обучения 2023 Г.

1.Онлайн обучение и разработени примерен образец на документи:

- Пакет от документи при промяна на обстоятелства, относно чл.10 от ЗНЧ;

-Отчетен доклад за дейност 2023 година;

-Програма за читалищна дейност -2024 г.,

-Указания на Министерство на културата за дейността на комисиите , извършващи разпределение на Годишната държавна субсидия за читалищата, по чл.23, от ЗНЧ.

2.Регионална информационно-обучителна конференция

Актуални обучителни програми-2023 година

<https://www.smolyannews.com/news/regionalna-diskusionna-sreshta-evropeyski-dni-na-nasledstvoto/>

3,„Европейски дни на наследството 2023

Нематериалното културно наследство-водещи практики

РЕКИЦ“Читалища“

<https://www.smolyannews.com/news/regionalna-diskusionna-sreshta-evropeyski-dni-na-nasledstvoto/>

4.Достижения на работните места за опазване на нематериалното културно наследство

РЕКИЦ“Читалища“

указания на Министерство на културата за условията и реда за разпределение на годишната държавна субсидия за народните читалища, по чл. 23 от ЗНЧ.

- онлайн информиране на читалищата от областта на тема.....

-иницииране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания

.....
-подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос- **52**;
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели- **63**;
- брой нови книги и абонамент- **3**;
- брой предоставени услуги- **13**;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания -**3**;
- брой организирани групи и постижения.....;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси -**7**;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници:

Трето място за автентична носия предствена от Севда Апостолова.

Първо място златен медал за група „Родопчанка“

Първо място златен медал за Емил Ратайов солово изпълнение с. Царацово.

Специална награда за автентична носия на група „Родопчанка“ с.Беден.

-брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти -**1**;

-поведени събрания – общи и на настоятелството -**9**;

-извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.....

-общ бюджет на читалището за предходната година- **14 042.00лв.**

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Смолян .съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти – **книги на стойност 1222.46лв.**
- Дарения – **книги на стойност 1106.74лв.**
- Управленски инициативи.

СРОК НА ОТЧЕТЕН ПЕРИОД

Срокът за отчетният период е в рамките на бюджетната 2023 година;

Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2024 г. пред Кмета на община Девин...и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2023 г.

При отчитане на дейностите са отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящият едногодишен Отчет за 2023 на Читалище „Надежда - 1950” е, в изпълнение на Програма 2023 г.

Изготвил: **Стоян Динков Димов**